

socialdemokrat finder det rigtigt at overveje vores nuværende system igen, skyldes det to tendenser.

For det første er der en stigende interesse for enkeltsager, også straffesager, og det betyder selvfølgelig, at vi har en øget risiko for, at politisering af straffesager også resulterer i politisk indgriben fra justitsministeren eller pres fra et flertal i Folketinget.

En anden tendens er, at der i den internationale retspolitiske diskussion er kommet langt mere fokus på anklagemyndigheden både i FN-regi og i Europarådets Ministerkomité, hvor begge er kommet med retningslinjer og anbefalinger til anklagemyndighedens rolle.

Jeg vil godt her fra start understrege, hvad jeg også sagde tidligere, at Socialdemokratiet ikke mistænker den nuværende eller tidligere justitsministre for at have misbrugt deres mulighed for at gribe ind i konkrete sager. Men for os at se er det også lidt rodet at bevare en formel mulighed med den begrundelse, at ingen jo bruger den alligevel.

Jeg kender godt de principielle begrundelser for, at anklagemyndigheden som alle andre forvaltningsled bør være under politisk kontrol. Ud over at beslutningsforslaget ikke adskiller anklagemyndigheden fra politisk ansvar, må jeg sige, at politisk kontrol i forhold til at rejse eller ikke rejse sager for domstolene bliver noget teoretisk, og tænkes tanken til ende velsagtens også noget betænkelig.

Den store fare ligger for mig at se ikke i de sager, som bliver rejst uden tilstrækkeligt juridisk grundlag; uagtet de mange ubehageligheder en tiltale medfører for den enkelte, så vil domstolene jo frifinde vedkommende.

Nej, den store fare ligger i de sager, som potentielt ikke bliver rejst. Hvordan kan jeg her på Christiansborg vide, om en nær ven eller økonomisk bidragsyder til en i regeringen faktisk har strafferetlige forbrydelser på samvittigheden, men når sagen aldrig rejses for domstolene, skyldes det en vennetjeneste fra politisk hold? Eksemplet er helt og aldeles teoretisk, men det kunne ske i det danske system, som det er i dag, og det er velsagtens også baggrunden for, at Europarådets korruptionsorgan påpeger denne risiko.

Kl. 18.50

Det kan vi ikke vide, og derfor kan vi heller ikke føre reel kontrol med, at det ikke sker. Hvis vi kunne, f.eks. på baggrund af presseomtale, ville det modsat også være noget betænkeligt,

om et folketingsflertal krævede, at en sag blev rejst, uden at vi havde kendskab til de reelle forhold og uden at have den juridiske faglighed at vurdere det på baggrund af, for vi er og skal være lægfolk.

Socialdemokraterne finder det altså rigtigt at ophæve justitsministerens beføjelser til at gribe ind i konkrete straffesager, således at vi undgår enhver tvivl og enhver risiko. Vi er dog samtidig af den opfattelse, at når det drejer sig om de straffelovsparagraffer, der omhandler statens sikkerhed, så forekommer det helt teoretisk, hvis dette ikke indeholder en politisk vurdering, særlig fordi vi med den nye terrorparagraf forholder os til hele det internationale samfund og ikke alene vores egen geografi.

I forhold til kapitel 12 og 13, som de er i straffeloven, synes vi, at den norske model lyder tiltalende. Her er det regeringen som kollektiv, der træffer beslutningen, frem for som i Danmark, at det kun ligger hos en person, nemlig justitsministeren, og samtidig er der krav om skriftlighed i proceduren. Vi synes som sagt, at den model lyder inspirerende. Det drejer sig nemlig for os at se om at skabe gennemskuelse i beslutningerne, når der er politik indblandet.

Med disse bemærkninger ser vi frem til grundige diskussioner af forskellige muligheder, fordele og ulemper, men som sagt er det nok ikke en beslutning, vi vil træffe sådan på baggrund af et beslutningsforslag. Men med et grundigt udvalgsarbejde finder vi nok også en metode, særlig når vi nu også hører, at justitsministeren er villig til at diskutere dele af det, sådan at vi når frem til et grundigt beslutningsgrundlag til at træffe en faktisk så alvorlig beslutning ud fra.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Hr. Per Dalgaard som næste ordfører.

Per Dalgaard (DF):

Forslaget fra SF, Enhedslisten og De Radikale lægger op til at fratage justitsministeren adgangen til at give anklagemyndigheden pålæg om konkrete straffesager og om at rejse sager om forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed.

Hvis man følger forslaget, vil det i fremtiden være anklagemyndigheden med Rigsadvokaten som den øverste myndighed, der alene har det fulde ansvar for, om der rejses sager eller ej. Forslagsstillerne henviser i bemærkningerne til en stigende politisering af strafferetsplejen. De skriver, at det kan være problematisk, hvis der ska-